משנה · ראשונים · ברטנורא · סדר קדשים

ברטנורא על משנה קינים

רבנו עובדיה מברטנורא [הרע"ב]

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

ברטנורא על משנה קינים

רבנו עובדיה מברטנורא [הרע"ב]

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/ברטנורא-על-משנה-קינים/
הקובץ נוצר ב־21 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
משנה א 4
משנה ב 4
משנה ג 5
משנה ד 5
פרק ב 5
משנה א 5
משנה ב 6
משנה ג 7
משנה ד 8
משנה ה 9
פרק ג 9
משנה א 9
משנה ב 10
משנה ג 11
משנה ד 11
משנה ה 11
משנה ו 12

פרק א

משנה א

חַטַּאת הָעוֹף נַעֲשֵׂית לְמַטָּה. מְחוּט הַסְּקָרָא. דִּכְתִיב (ויקרא ה) וְהִזָּה מִדַּם הַחַטָּאת עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ וְהַנִּשְׁאָר בַּדָּם יִמָּצֶה אֶל יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ, קִיר שֶׁהַשְּׁיָרִים שָׁלוּ מִתְמַצִּין לַיְסוֹד, וְזֶהוּ קִיר הַתַּחְתּוֹן לְמַטָּה מִחוּט הַסְּקָרָא. דְּאִי קִיר הָעֶלְיוֹן דְּהַיְנוּ מִן הַחוּט וּלְמַעְלָה, פְּעָמִים שֶׁהוּא מִתְמַצֶּה לְסוֹבֵב, כְּגוֹן שֶׁעוֹשֵׂהוּ לְמַעְלָה מִן הַסּוֹבֵב, שֶׁהַחוּט לְמַטָּה מִן הַסּוֹבֵב אַמָּה:

וְחַטַּאת בְּהֵמָה לְמַעְלָה. דִּכְתִיב קַרְנוֹת, בְּגוּפָהּ שֶׁל קֶרֶן:

עוֹלַת הָעוֹף לְמַעְלָה. דִּכְתִיב (שם א) וּמָלַק וְהִקְטִיר וְנִמְצָה דָמוֹ, מַה הַקְטָרָה בְּרֹאשׁוֹ שֶׁל מִזְבֵּחַ, אַף מְלִיקָה וּמְצוּי בְּרֹאשׁוֹ שֶׁל מִזְבֵּחַ:

וְשֶׁל בְּהֵמָה לְמַטָּה. דִּכְתִיב בָּהּ יְסוֹד:

וְאִם שִׁנָּה בָּזֶה וּבָזֶה פָּסוּל. הַאי דְּפָסוּל אִם עָשָׂה מַעֲשֵׂה חַטַּאת הָעוֹף לְמַעְלָה, דַּוְקָא בַּהַזָּאָה. אֲבָל הַמְלִיקָה שֶׁל חַטָּאת, אַף לְמַעְלָה כְּשֵׁרָה, דִּמְלִיקָה בְּכָל מָקוֹם בַּמִּזְבֵּחַ כְּשֵׁרָה. וְעוֹלַת הָעוֹף לֵית בָּהּ הַזָּאָה כִּי אִם מְצוּי, וְאִם עָשָׂאהּ לְמַטָּה, פְּסוּלָה:

סֵדֶר קִנִּין שֶׁל חוֹבָה אֶחָד חַטָּאת וְאֶחָד עוֹלָה. כְּגוֹן זָב וְזָבָה וְיוֹלֶדֶת, וְטֻמְאַת מִקְדָּשׁ וְקָדְשָׁיו, וּשְׁמִיעַת קוֹל אָלָה, וּבְטוּי שְׂפָתַיִם, דְּכֻלָּן מְבִיאִין קֵן בְּדַלּוּת, אֶלָּא שֶׁזָּב וְזָבָה מְבִיאִין קֵן בֵּין בְּדַלּוּת בֵּין בַּעֲשִׁירוּת. וְאַף עַל גַּב דְּאִיכָּא קִנִּין שֶׁל גֵּר דְּהֵן חוֹבָה וּשְׁנֵיהֶן עוֹלוֹת, לֹא חִישׁ תַּנָּא עֲלֵיהוּ, מִשּׁוּם דְּלֹא שְׁכִיחֵי כְּלִי הַאי:

בִּנְדָרִים וּנְדָבוֹת כֻּלָּן עוֹלוֹת. לְפִי שֶׁאֵין בָּאִין בְּנֶדֶר וּנְדָבָה אֶלָּא עוֹלוֹת וּשְׁלָמִים בִּלְבַד, וְאֵין עוֹפוֹת בָּאִים שְׁלָמִים, הִלְכָּךְ נְדָרִים וּנְדָבוֹת שֶׁבְּעוֹפוֹת כֻּלָּן עוֹלוֹת:

משנה ב

אֲפִלּוּ אֶחָד בְּרִבּוֹא יָמוּתוּ כֻּלָּן. וְלֹא בָּטְלֵי בְּרֻבָּא, דְּבַעֲלֵי חַיִּים חֲשִׁיבִי וְלֹא בָּטְלֵי:

חַטָּאת שֶׁנִּתְעָרְבָה בְּחוֹבָה. בֶּן יוֹנָה אוֹ תּוֹר שֶׁל חַטָּאת שֶׁנִּתְעָרְבָה בִּשְׁנֵי קִנִּין שֶׁל חוֹבָה, דְּהַיְנוּ קִנִּין סְתָמָא שֶׁל יוֹלֶדֶת אוֹ שֶׁל זָבָה, שֶׁכָּל קֵן מֵהֶן הוּא אֶחָד עוֹלָה וְאֶחָד חַטָּאת, וְנִמְצָא עַתָּה חֲמֵשׁ פְּרִידוֹת מְעֹרָבוֹת יַחַד:

אֵין כָּשֵׁר אֶלָּא מִנְיַן חַטָּאוֹת שֶׁבַּחוֹבָה. וְאֵינוֹ יָכוֹל לְהָבִיא מֵאֵלּוּ הֶחָמֵשׁ פְּרִידוֹת רַק שְׁתֵּי חַטָּאוֹת בִּלְבַד, שֶׁזֶּהוּ מִנְיַן הַכָּשֵׁר בִּשְׁנֵי קִנִּין שֶׁל חוֹבָה. דְּאִי עָבִיד שָׁלֹשׁ חַטָּאוֹת, שָׁמָא מִן הַשְּׁנֵי קִנִּין עָבִיד לְהוּ וְלֹא מִן הַמְעֹרָבוֹת בָּהֶן, וּמִשְּׁנֵי קִנִּין אֵין יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת רַק שְׁתֵּי חַטָּאוֹת. וְלֹא מָצֵי עָבִיד אֲפִלּוּ עוֹלָה אַחַת, דְּשָׁמָא יִקַּח הַחַטָּאת הַמְעֹרֶבֶת:

וְכֵן עוֹלָה. בֶּן יוֹנָה אוֹ תּוֹר שֶׁהֻפְרַשׁ לְשֵׁם עוֹלָה:

שֶׁנִּתְעָרְבָה בְּחוֹבָה. בִּשְׁנֵי קִנִּין סְתָמָא:

אֵין כָּשֵׁר אֶלָּא מִנְיַן עוֹלוֹת שֶׁבַּחוֹבָה. כִּדְפָרֵישְׁנָא לְעֵיל גַּבֵּי חַטָּאת:
בֵּין שֶׁהַחוֹבָה מְרֻבָּה וְהַנְּדָבָה מַעֲטָה. כְּגוֹן שֶׁקֵּן אֶחָד מִפֹּרֶשׁ שֶׁהֵן עוֹלוֹת, נִתְעָרֵב עִם כַּמָּה קִנִּין סְתָמָא שֶׁל יוֹלֶדֶת אוֹ שֶׁל זָבָה שֶׁכָּל קֵן מֵהֶן אֶחָד חַטָּאת וְאֶחָד עוֹלָה:
בֵּין וְכוּ'. כְּגוֹן קֵן אֶחָד סְתוּמָה, שֶׁנִּתְעָרֵב בְּכַמָּה קִנִּין שֶׁל עוֹלוֹת. וְקָרִינַן לְעוֹלוֹת מְפֹרָשׁוֹת נְדָבָה, מִשּׁוּם דִּנְדָרִים וּנְדָבוֹת כֻּלָּן עוֹלוֹת כְּדִתְנַן בְּרֵישׁ פִּרְקִין:

משנה ג

בְּחוֹבָה וּבִנְדָבָה. שֶׁנִּתְעָרְבוּ קִנֵּי חוֹבָה שֶׁמִּקְצָתָן חַטָּאוֹת וּמִקְצָתָן עוֹלוֹת עִם קִנֵּי נְדָבָה שֶׁכֻּלָּן עוֹלוֹת:
אֲבָל בְּחוֹבָה שֶׁנִּתְעָרְבָה זוֹ בָּזוֹ. קֵן סְתוּמָה שֶׁל יוֹלֶדֶת אוֹ שֶׁל זָבָה שֶׁנִּתְעָרֵב בְּקֵן שֶׁל יוֹלֶדֶת אוֹ שֶׁל זָבָה אַחֶרֶת:
מָחֳצָה כָּשֵׁר וּמָחֳצָה פָּסוּל. וּמַקְרִיב מֵהָאַרְבָּעָה הַמְעֹרָבִים שְׁנַיִם בִּלְבַד, אֶחָד לְעוֹלָה וְאֶחָד לְחַטָּאת וְלֹא יוֹתֵר, דְּאִי עָבִיד שְׁתֵּי עוֹלוֹת שֶׁמָּא יַעֲשֶׂה אוֹתָן מִקֵּן אֶחָד, וְכָל קֵן סְתוּמָה הוּא אֶחָד עוֹלָה וְאֶחָד חַטָּאת:
הַמַּעֲט כָּשֵׁר. אִם נִתְעָרֵב קֵן אֶחָד סְתוּמָה בִּשְׁנֵי קִנִּים אֲחֵרִים אוֹ בִּשְׁלֹשָׁה, אֵינוֹ יָכוֹל לְהַקְרִיב אֶלָּא קֵן אֶחָד, פְּרִידָה אַחַת לְחַטָּאת וּפְרִידָה אַחַת לְעוֹלָה. אֲבָל שְׁתֵּי עוֹלוֹת לֹא מָצֵי עָבִיד, שֶׁמָּא יִקַּח הַקֵּן שֶׁהוּא מְבֹרָר תְּחִלָּה לְיוֹלֶדֶת אַחַת שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת מִמֶּנּוּ אֶלָּא אֶחָד חַטָּאת וְאֶחָד עוֹלָה. וְכֵן אִם נִתְעָרְבוּ עֲשָׂרָה קִנִּין בְּמֵאָה, אֵינוֹ מַקְרִיב מִכֻּלָּן אֶלָּא עֲשָׂרָה קִנִּין, מִקְצָתָן חַטָּאוֹת וּמִקְצָתָן עוֹלוֹת, וְהַשְּׁאָר פְּסוּלִין, וְזֶהוּ הַמַּעֲט כָּשֵׁר:
בֵּין מִשֵּׁם אֶחָד. לֵידָה וְלֵידָה, זִיבָה וְזִיבָה, מִשְׁתֵּי נָשִׁים אוֹ מֵאִשָּׁה אֶחָת:
בֵּין מִשְּׁנֵי שֵׁמוֹת. לֵידָה וְזִיבָה, בֵּין מִשְּׁתֵּי נָשִׁים בֵּין מֵאִשָּׁה אַחַת. כִּדְמְפָרֵשׁ וְאָזֵיל:

משנה ד

רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר כוּ'. לָאו מִשּׁוּם דְּסָבַר רַבִּי יוֹסֵי יֵשׁ בְּרֵרָה וְנֵימָא דְּכְשֶׁהִקְרִיב הַכֹּהֵן קֵן אֶחָד לְשֵׁם אַחַת מֵהֶן הֶבְרֵר הַדָּבָר לְמַפְרֵעַ דְּמֵהַתְחָלָה בִּשְׁעַת לְקִיחַת הַקֵּן הָיָה קֵן זֶה שֶׁלָּהּ, אֶלָּא מְפֹרָשׁ בַּגְּמָרָא בְּפֶרֶק בַּכֹּל מְעָרְבִין [וַעֲרוּבִין דַּף לו] דְּרַבִּי יוֹסֵי מֵירֵי בְּשֶׁהִתְנוּ בִּשְׁעַת לְקִיחָה שֶׁיּוּכַל הַכֹּהֵן לַעֲשׂוֹת קֵן שֶׁיִּרְצֶה לְשֵׁם אֵיזוֹ אִשָּׁה שֶׁיִּרְצֶה. וַהֲלָכָה כְּרַבִּי יוֹסֵי:

פרק ב

משנה א

קֵן סְתוּמָה. שֶׁלֹּא פֵּרֵשׁ זוֹ חַטָּאת וְזוֹ עוֹלָה. וְלֹא מִבַּעְיָא מְפֹרֶשֶׁת, דִּפְשִׁיטָא שֶׁאִם פָּרַח הָאֶחָד יִקַּח זוּג לַשֵּׁנִי כֵּיוָן שֶׁהֵן נִפְרָשִׁים זֶה מִזֶּה וְכָל אֶחָד שְׁמוֹ עָלָיו. אֶלָּא אֲפִלּוּ סְתוּמָה

שֶׁעֲדַיִן הֵם יַחַד וְעוֹמְדִים לְהִתְפָּרֵשׁ וְסָלְקָא דַּעְתָּךְ אֲמֵינָא שֶׁאִם פָּרַח הָאֶחָד יָמוּת הַשֵּׁנִי, קָמַשְׁמַע לָן:

לְבֵין הַמֵּתוֹת. לְבֵין קִנִּין שֶׁמִּשְׁפָּטָן שֶׁיָּמוּתוּ כֻּלָּם, כְּגוֹן חַטָּאת שֶׁנִּתְעָרְבָה בְּעוֹלָה דִּיתְנַן בְּהוּ בְּפֶרֶק קָמָא יָמוּתוּ כֻּלָּם:

לְבֵין הַקְּרֵבוֹת. לְבֵין קִנִּין סְתוּמוֹת הָעוֹמְדוֹת לִקָּרֵב:

פָּסוּל וּפוֹסֵל אֶחָד כְּנֶגְדּוֹ. לְפִי שֶׁהוּא סְתָם וְלֹא נִתְפָּרֵשׁ אִם חַטָּאת אִם עוֹלָה, לְפִיכָךְ אֵינוֹ פוֹסֵל אֶלָּא אֶחָד כְּנֶגְדּוֹ, כִּדְמְפָרֵשׁ וְאָזֵיל:

משנה ב

פָּרַח. פְּרִידָה אַחַת מִזּוֹ לָזוֹ:

פּוֹסֵל אֶחָד בַּהֲלִיכָתוֹ. מִמָּקוֹם שֶׁנִּפְרַשׁ. וּפָסוּל הוּא עַצְמוֹ אוֹ אַחֵר בְּמָקוֹם שֶׁנִּתְעָרֵב. דִּכְשֶׁפָּרְחָה פְּרִידָה אַחַת מִשְּׁנֵי קִנִּין לִשְׁנֵי קִנִּין אֲחֵרִים, הֲרֵי שָׁלֹשׁ פְּרִידוֹת לְבַד וְחָמֵשׁ פְּרִידוֹת לְבַד, וּמִשָּׁלֹשׁ פְּרִידוֹת אֵינוֹ יָכוֹל לְהַקְרִיב רַק שְׁתַּיִם, אַחַת עוֹלָה וְאַחַת חַטָּאת, שֶׁאִם יַעֲשֶׂה שְׁתַּיִם מֵהֶן עוֹלוֹת נִמְצָא שֶׁהֶקְבֵּץ הַשְּׁלִישִׁי שֶׁנִּשְׁאַר וְאוֹתוֹ שֶׁפָּרַח לְחַטָּאת, וְלֹא יוּכַל לְהַקְרִיב שׁוּב מֵחֲמֵשׁ פְּרִידוֹת כִּי אִם שְׁתֵּי חַטָּאוֹת, כְּדִין חַטָּאת שֶׁנִּתְעָרְבָה בְּחוֹבָה דְּאָמְרִינַן בְּפֶרֶק קָמָא דְּאֵין כָּשֵׁר אֶלָּא מִנַּיִן חַטָּאוֹת שֶׁבַּחוֹבָה. אִי נַמִי, אֵין לְהַקְרִיב הַשְּׁלִישִׁי הַנִּשְׁאָר, דְּחִישִׁינַן שֶׁמָּא יַקְרִיבוּ אוֹתוֹ שֶׁפָּרַח בַּחֲמֵשׁ פְּרִידוֹת וְיַעֲשׂוּהוּ חַטָּאת, וַחֲבֵרוֹ שֶׁנִּשְׁאַר בַּשֶּׁלֶשׁ פְּרִידוֹת נַמִּי יַעֲשׂוּהוּ חַטָּאת, וְנִמְצְאוּ שְׁתֵּי חַטָּאוֹת מִקֵּן אֶחָד. וְכֵן מִן הֶחָמֵשׁ פְּרִידוֹת אֵינוֹ יָכוֹל לְהַקְרִיב רַק שְׁתֵּי חַטָּאוֹת וּשְׁתֵּי עוֹלוֹת, דְּכִי עָבִיד שָׁלֹשׁ חַטָּאוֹת אוֹ שָׁלֹשׁ עוֹלוֹת, דִּלְמָא עָבִיד לְהוּ מִשְּׁנֵי קִנִּין שֶׁל אִשָּׁה אַחַת, וְאֵין דִּין שְׁנֵי קִנִּין אֶלָּא בִּשְׁתֵּי חַטָּאוֹת וּשְׁתֵּי עוֹלוֹת. וְהֵינוּ דְּפָסוּל הוּא אוֹ אַחֵר בְּמָקוֹם שֶׁנִּתְעָרֵב. וּפוֹסֵל [אֶחָד] כְּנֶגְדּוֹ מִמָּקוֹם שֶׁפָּרַח וְנִפְרַשׁ מִשָּׁם:

חָזַר פּוֹסֵל אֶחָד בַּחֲזָרָתוֹ. חָזַר וּפָרַח אֶחָד מֵאוֹתָם הֶחָמֵשׁ פְּרִידוֹת לְתוֹךְ אֵלּוּ הַשָּׁלֹשׁ, שֶׁנִּמְצְאוּ עַתָּה אַרְבַּע פְּרִידוֹת מִכָּאן וְאַרְבַּע פְּרִידוֹת מִכָּאן, פּוֹסֵל אֶחָד בַּחֲזָרָתוֹ מִמָּקוֹם שֶׁנִּפְרַשׁ וְיָצָא מִשָּׁם, וְהוּא אוֹ אַחֵר פְּסוּלִים בַּמָּקוֹם שֶׁמִּתְעָרֵב שָׁם, וְאֵין יְכוֹלִים לְהַקְרִיב אֶלָּא אַחַת חַטָּאת וְאַחַת עוֹלָה מִן הָאַרְבַּע שֶׁבְּכָאן, וְאַחַת חַטָּאת וְאַחַת עוֹלָה מִן הָאַרְבַּע הָאֲחֵרִים. דְּדִלְמָא אוֹתָהּ פְּרִידָה שֶׁפָּרְחָה שֵׁנִית הִיא מֵאוֹתָם שְׁנֵי קִנִּין וְאֵינָהּ אוֹתָהּ שֶׁנִּתְעָרְבָה בָּהּ תְּחִלָּה, וְנִשְׁאֲרוּ שָׁם שָׁלֹשׁ פְּרִידוֹת מִן הַשְּׁנֵי קִנִּין וְאוֹתָהּ שֶׁפָּרְחָה שָׁם רִאשׁוֹנָה, וְכֵן בַּמָּקוֹם הַשֵּׁנִי. וְאִי עָבִיד בְּמָקוֹם אֶחָד שְׁתֵּי עוֹלוֹת וְאַחַת חַטָּאת, יְהֵא נִקְבָּע אוֹתוֹ שֶׁפָּרַח לַצַּד הַשֵּׁנִי לְחַטָּאת וְלֹא יוּכַל לְהַקְרִיב שָׁם רַק חַטָּאת אַחַת, דְּדִלְמָא כָּל הַשָּׁלֹשׁ חַטָּאוֹת שֶׁנַּעֲשׂוּ מִכָּאן וּמִכָּאן יִהְיוּ מִשְּׁנֵי קִנִּין שֶׁל אִשָּׁה אַחַת. הִלְכָךְ עוֹשֶׂה בְּכָל מָקוֹם

עוֹלָה אַחַת וְחַטָּאת אַחַת, אוֹ שְׁתֵּי עוֹלוֹת וְחַטָּאת אַחַת בְּצַד זֶה וְחַטָּאת אַחַת בְּצַד זֶה, אוֹ שְׁתֵּי חַטָּאוֹת וְעוֹלָה בְּצַד זֶה וּבְצַד הַשֵּׁנִי עוֹלָה אַחַת. וְאִם חָזְרוּ וְנִתְעָרְבוּ יַחַד, לְעוֹלָם לֹא יִהְיוּ לָהֶם פָּחוֹת מִשְּׁנֵי קִנִּין שֶׁהֵם כְּשֵׁרִים:

משנה ג

אֶחָד לָזוֹ וּשְׁנַיִם לָזוֹ כו'. פָּרַח מִן הָרִאשׁוֹנָה פְּרִידָה אַחַת לַשְּׁנִיָּה, מֵיָד נִפְסָל אוֹתוֹ יְחִידִי שֶׁנִּשְׁאַר בָּרִאשׁוֹנָה, דְּאִי יַעֲשֶׂנּוּ חַטָּאת יְהֵא נִקְבָּע אוֹתוֹ שֶׁפָּרַח לְעוֹלָה וְלֹא יוּכַל לְהַקְרִיב בַּשֵּׁנִי וּבְקִנִּין אֲחֵרִים שֶׁנִּתְעָרֵב בָּהֶן רַק מֵחֲצִיָּן עוֹלוֹת, כְּמוֹ עוֹלָה שֶׁנִּתְעָרְבָה בְּחוֹבָה. וְכִי פָּרַח מִן הַשְּׁנִיָּה לַשְּׁלִישִׁית, שֶׁמָּא מִגּוּפָהּ שֶׁל הַשְּׁנִיָּה פָּרַח, וְאוֹתוֹ שֶׁפָּרַח מִן הָרִאשׁוֹנָה נִשְׁאָר שָׁם בַּשְּׁנִיָּה, וְאֵינוֹ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת מִן הַשְּׁנִיָּה רַק שְׁתֵּי פְּרִידוֹת אַחַת חַטָּאת וְאַחַת עוֹלָה, דְּאִי עָבִיד שְׁתֵּי עוֹלוֹת, שֶׁמָּא מִן הַפְּרִידוֹת שֶׁל גּוּף הַשְּׁנִיָּה יַעֲשֶׂה וְאִם כֵּן יִהְיֶה נִקְבָּע אוֹתוֹ שֶׁפָּרַח בַּשְּׁלִישִׁית לְחַטָּאת וְלֹא יוּכַל לַעֲשׂוֹת בַּשְּׁלִישִׁית רַק מֵחֲצִיָּן עוֹלוֹת. וְכֵן כִּי פָּרַח מִן הַשְּׁלִישִׁית לְרְבִיעִית, שֶׁמָּא מִגּוּפָהּ שֶׁל שְׁלִישִׁית הָוֶה אוֹתוֹ שֶׁפָּרַח, וְלֹא נִשְׁאָר בָּהּ רַק חֲמֵשׁ פְּרִידוֹת וּפְרִידָה אַחַת מִן הַשְּׁנִיָּה שֶׁנִּתְעָרְבָה בָהֶן, וְאֵינוֹ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת בַּשְּׁלִישִׁית רַק שְׁתֵּי חַטָּאוֹת וּשְׁתֵּי עוֹלוֹת מִפְּנֵי אוֹתוֹ שֶׁנִּתְעָרֵב בָּרְבִיעִית. וְכֵן כִּי פָּרַח מִן הָרְבִיעִית לַחֲמִישִׁית אֵין כְּשֵׁר בָּרְבִיעִית אֶלָּא שְׁלֹשׁ חַטָּאוֹת וְשָׁלֹשׁ עוֹלוֹת. וְכֵן מֵחֲמִישִׁית לַשִּׁשִּׁית, יַעֲשֶׂה בַּחֲמִישִׁית אַרְבַּע חַטָּאוֹת וְאַרְבַּע עוֹלוֹת. וְכֵן מִשִּׁשִּׁית לַשְּׁבִיעִית אֵין כָּשֵׁר בַּשִּׁשִּׁית כִּי אִם חֲמֵשׁ חַטָּאוֹת וְחָמֵשׁ עוֹלוֹת, דְּאִי עָבִיד שֵׁשׁ עוֹלוֹת יְהֵא נִקְבָּע אוֹתוֹ שֶׁפָּרַח בַּשְּׁבִיעִית לְחַטָּאת וְלֹא יוּכַל לַעֲשׂוֹת בַּשְּׁבִיעִית כִּי אִם שֶׁבַע חַטָּאוֹת בְּלֹא שׁוּם עוֹלוֹת. וְכִי הָדַר מִן הַשְּׁבִיעִית וּפָרַח אֶחָד בַּשִּׁשִּׁית, שֶׁמָּא לֹא הוּא אוֹתוֹ שֶׁפָּרַח בַּתְּחִלָּה מִשִּׁשִּׁית, אֶלָּא מִגּוּפָהּ שֶׁל שְׁבִיעִית פָּרַח וְנִפְסְלוּ בַּשְּׁבִיעִית שְׁתֵּי פְּרִידוֹת, וְאֵין כָּשֵׁר כִּי אִם שֵׁשׁ חַטָּאוֹת וְשֵׁשׁ עוֹלוֹת, דְּאִי עָבִיד שֶׁבַע חַטָּאוֹת יְהֵא נִקְבָּע אוֹתוֹ שֶׁפָּרַח בַּשִּׁשִּׁית [וּבָאֲחֵרִים] לְעוֹלָה, וְלֹא יוּכַל לְהַקְרִיב רַק עוֹלוֹת מֵחֲצִי הַפְּרִידוֹת, וְחֲצִיָּן הָאֲחֵרִים פְּסוּלִים כְּדִין עוֹלָה שֶׁנִּתְעָרְבָה בְּחוֹבָה. וְכִי פָּרַח מִן הַשִּׁשִּׁית לַחֲמִישִׁית נִפְסָל בַּחֲזָרָה זוֹ עוֹד קֵן אֶחָד, וְאֵין כָּשֵׁר בַּשִּׁשִּׁית כִּי אִם אַרְבַּע חַטָּאוֹת וְאַרְבַּע עוֹלוֹת, דְּשֶׁמָּא מִן הַשִּׁשִּׁית פָּרַח מִגּוּפָהּ אַחַת בַּשְּׁבִיעִית וְאַחַת בַּחֲמִישִׁית בַּחֲזָרָה, וְלֹא נִשְׁאָר לָהּ כִּי אִם עֶשֶׂר פְּרִידוֹת מִגּוּפָהּ, וְאִי עָבִיד חֲמֵשׁ חַטָּאוֹת וְחָמֵשׁ עוֹלוֹת דִּלְמָא הַשְּׁתֵּי פְּרִידוֹת שֶׁפָּרְחוּ מִמֶּנָּה יִהְיוּ קְרֵבִים עוֹלוֹת שְׁתֵּיהֶן וְאִם כֵּן יַעֲשׂוּ בְּשִׁשָּׁה קִנִּין שֶׁבַע עוֹלוֹת, אוֹ יִהְיוּ עֲשׂוּיִין שְׁתֵּיהֶן חַטָּאוֹת, וְאֵין יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת בְּשִׁשָּׁה קִנִּין אֶלָּא שֵׁשׁ עוֹלוֹת וְשֵׁשׁ חַטָּאוֹת. וְכֵן מֵחֲמִישִׁית לָרְבִיעִית. וּמֵרְבִיעִית לַשְּׁלִישִׁית. וּמִשְּׁלִישִׁית לַשְּׁנִיָּה, אֵין בַּשְּׁלִישִׁית כִּי אִם שְׁתֵּי פְּרִידוֹת אַחַת חַטָּאת וְאַחַת עוֹלָה. וְאִם תֹּאמַר, וְלָמָּה הִפְסִידָה הַשְּׁלִישִׁית שְׁתַּיִם, שֶׁהֲרֵי מֵאוֹתָן שֶׁפָּרְחוּ בַּשְּׁנִיָּה בַּחֲזָרָה לֹא יַקְרִיבוּ, דְּהָא קָתָנֵי

הַשְּׁנִיָּה אֵין לָהּ כְּלוּם, וַהֲוָה לָן לְמֵימַר בַּשְּׁלִישִׁית שְׁנֵי קִנִּין וּבַשְּׁנִיָּה אֵין בָּהּ כְּלוּם, אוֹ בַּשְּׁנִיָּה קֵן אֶחָד וּבַשְּׁלִישִׁית קֵן אֶחָד. וְיֵשׁ לוֹמַר, כֵּיוָן דְּבַשְּׁאָר קִנִּין מֵרְבִיעִי וָאֵילָךְ נִפְסְלוּ שְׁנֵי קִנִּין אֶחָד בַּהֲלִיכָה וְאַחַר בַּחֲזָרָה, גָּזְרִינַן כְּמוֹ כֵן בַּשְּׁלִישִׁית. אֲבָל בַּשְּׁבִיעִית לֹא נִפְסַל כִּי אִם קֵן אֶחָד, דְּלֹא הָלַךְ מִמֶּנָּה רַק פְּרִידָה אַחַת בַּחֲזָרָה, וְאִלּוּ בַהֲלִיכָה לֹא נִפְסַל בָּהּ כְּלוּם וְלֹא נֶחְסַר מִמֶּנָּה דָּבָר:

פָּרַח וְחָזַר. לָאו אַרִאשׁוֹנָה וּשְׁנִיָּה קָאֵי, דְּכֵיוָן דְּאֵין לָהֶם כְּלוּם אֶלָּא מֵתִים, אִם פָּרַח אֶחָד מֵהֶם בֵּין שֶׁאָר קִנִּין יָמוּתוּ כֻּלָּם כְּדִתְנַן בְּסָמוּךְ וְאִם פָּרַח מִבֵּין הַמֵּתוֹת לְכֻלָּם כֻּלָּם יָמוּתוּ. אֶלָּא קָאֵי אַשְּׁלִישִׁית שֶׁפָּרַח מִמֶּנָּה לְרְבִיעִית, וּמֵרְבִיעִית לַחֲמִישִׁית, וּמֵחֲמִישִׁית לַשִּׁשִּׁית, וּמִשִּׁשִּׁית לַשְּׁבִיעִית, וְחָזַר מִשְּׁבִיעִית לַשִּׁשִּׁית עַד הַשְּׁלִישִׁית, הֲרֵי מִן הַשְּׁבִיעִית חָסֵר שְׁתֵּי פְּרִידוֹת, אַחַת בַּחֲזָרָה רִאשׁוֹנָה וְאַחַת בַּחֲזָרָה שְׁנִיָּה. וְאֵין כָּשֵׁר בַּשְּׁבִיעִית רַק חֲמֵשׁ פְּרִידוֹת לְעוֹלוֹת וְחָמֵשׁ פְּרִידוֹת לְחַטָּאוֹת, דְּאִי עָבֵיד שֵׁשׁ עוֹלוֹת, שָׁמָא הַשְּׁתַּיִם שֶׁהָלְכוּ מִמֶּנָּה יִהְיוּ קְרֵבִין עוֹלוֹת, הֲרֵי שְׁמֹנָה עוֹלוֹת, וְאֵין בַּשֵּׁבַע קִנִּין רַק שֶׁבַע עוֹלוֹת. וּמִן הַשִּׁשִּׁית חָסֵר אַרְבַּע פְּרִידוֹת, שְׁתַּיִם בְּפְרִיחָה וַחֲזָרָה רִאשׁוֹנָה, וּשְׁתַּיִם בַּשְּׁנִיָּה, וְנִשְׁאֲרוּ שְׁנֵי קִנִּין כְּשֵׁרִים, דְּאִי עָבֵיד שֵׁשׁ עוֹלוֹת, שָׁמָא אַרְבַּע שֶׁהָלְכוּ מִמֶּנָּה יִהְיוּ עוֹלוֹת, הֲרֵי שֶׁבַע עוֹלוֹת, וְאֵין בַּשִּׁשָּׁה קִנִּים רַק שֵׁשׁ עוֹלוֹת. וְכֵן הַחֲמִישִׁית אֵין כָּשֵׁר בָּהּ כִּי אִם אֶחָד לְעוֹלָה וְאֶחָד לְחַטָּאת. וּכְמוֹ כֵן קַשְׁיָא בְּכָאן כֵּיוָן דְּהָרְבִיעִית אֵין לָהּ כְּלוּם הָיָה יָכוֹל לְהַקְרִיב בַּחֲמִישִׁית שֵׁשׁ עוֹלוֹת וְשֵׁשׁ חַטָּאוֹת, דַּהֲרֵי אוֹתָן שֶׁהָלְכוּ בָּרְבִיעִית אֵינָן קְרֵבוֹת, וּלְפִי זֶה שֶׁהַחֲמִישִׁית אֵין לָהּ אֶלָּא אַחַת הָיָה יָכוֹל לְהַקְרִיב בָּרְבִיעִית שְׁתֵּי עוֹלוֹת וּשְׁתֵּי חַטָּאוֹת. אֶלָּא גָּזְרִינַן בְּכָל פְּרִיחָה וַחֲזָרָה שְׁנֵי קִנִּין [גְּזֵרָה בָּזוֹ אַטּוּ בָּזוֹ]. וְכֵן כִּי פָּרַח וְחָזַר פַּעַם שְׁלִישִׁית אֵין לָהֶם כְּלוּם לְבַד הַשְּׁבִיעִית שֶׁיֵּשׁ לָהּ אַרְבַּע, כְּמוֹ כֵן גָּזְרִינַן בְּכָל פְּרִיחָה וַחֲזָרָה שְׁנֵי קִנִּין:

וְיֵשׁ אוֹמְרִים הַשְּׁבִיעִית לֹא הִפְסִידָה כְּלוּם. פֵּרוּשׁ, בִּפְרִיחָה וַחֲזָרָה שְׁלִישִׁית. אֶלָּא לְעוֹלָם יַקְרִיבוּ מִמֶּנָּה חֲמִשָּׁה קִנִּין, דְּשֶׁלֹּשׁ פְּרִידוֹת פָּרְחוּ מִמֶּנָּה לְכָל הַיּוֹתֵר וְנִשְׁאֲרוּ בָהּ רַק אַחַת עֶשְׂרֵה פְּרִידוֹת, וְיַעֲשֶׂה מֵהֶם חֲמֵשׁ חַטָּאוֹת וְחָמֵשׁ עוֹלוֹת, כֵּיוָן דְּאַף הַשִּׁשִּׁית אֵין לָהּ כְּלוּם. וְהָכָא לֹא גָּזְרִינַן בִּפְרִיחָה זוֹ כְּמוֹ בִּשְׁאָר קִנִּין, דְּכֵיוָן דְּאֵינָהּ מַפְסֶדֶת בַּפְּרִיחָה בְּשׁוּם פַּעַם, לֹא גָּזְרוּ עַל הַחֲזָרָה. וְאֵין הֲלָכָה כְּיֵשׁ אוֹמְרִים:

משנה ד

קֵן סְתוּמָה. שֶׁלֹּא פֵּרֵשׁ אֵיזוֹ חַטָּאת וְאֵיזוֹ עוֹלָה:

וְקֵן מְפֹרָשֶׁת. שֶׁיָּדוּעַ שֶׁזּוֹ חַטָּאת וְזוֹ עוֹלָה. וְהָכָא מַיְרֵי שֶׁנִּתְעָרְבוּ שְׁתֵּי הַפְּרִידוֹת יַחַד אַחַר שֶׁהָיוּ מְפֹרָשׁוֹת וְהַשְׁתָּא אֵין יָדוּעַ אֵיזוֹ חַטָּאת וְאֵיזוֹ עוֹלָה, וְהָכִי מוּכָח בַּסֵּיפָא דְּקָתָנֵי אוֹ שֶׁפָּרַח מִן הַמְפֹרָשֶׁת רִאשׁוֹן לַסְּתוּמָה יָמוּתוּ כֻּלָּם, וְאִם לֹא נִתְעָרְבוּ פְּרִידוֹת הַמְפֹרָשׁוֹת זוֹ

בָּזוֹ אַמַּאי יָמוּתוּ, וְאִם הָעוֹלָה פָּרְחָה, הַחַטָּאת הַנִּשְׁאֶרֶת תִּקָּרֵב, וְקֶן הַסְּתוּמָה יַקְרִיבוּ בָּהּ עוֹלָה אַחַת מִפְּנֵי הָעוֹלָה שֶׁנִּתְעָרְבָה בָּהּ. אֶלָּא מַיְרֵי שֶׁנִּתְעָרְבוּ פְּרִידוֹת הַמְפֹרָשׁוֹת זוֹ בָּזוֹ, וְאִם נִתְעָרְבָה פְּרִידָה אַחַת מִן הַקֶּן הַסְּתוּמָה לְתוֹךְ הַמְפֹרָשֶׁת, יִקַּח זוּג לַשֵּׁנִי וְיִפָּרִישׁ אֶחָד חַטָּאת וְאֶחָד עוֹלָה, וְהַשְּׁלִשָּׁה שֶׁנִּתְעָרְבוּ יַחַד יָמוּתוּ כֻּלָּן. חָזַר אֶחָד מִן הַשְּׁלִשָּׁה שֶׁנִּתְעָרְבוּ וְנִתְעָרֵב עִם הַיְחִידִי הַנִּשְׁאָר בַּסְּתוּמָה, אוֹ בִּתְחִלַּת הַפְּרִיחָה נִתְעָרֵב אֶחָד מִן הַמְפֹרָשׁוֹת לַסְּתוּמָה, וְהַיְנוּ רֹאשׁוֹן דְּקָאֲמַר, כְּלוֹמַר שֶׁבִּתְחִלַּת פְּרִיחָה הִלַּךְ אֶחָד וְנִתְעָרֵב בַּסְּתוּמָה, יָמוּתוּ כֻּלָּן, דְּכֵיוָן שֶׁפְּרִידוֹת הַמְפֹרָשׁוֹת נִתְעָרְבוּ יַחַד אֵינָן קְרֵבִין עוֹד, וְכִי פָּרַח אֶחָד מֵהֶן בְּמָקוֹם אַחֵר הַיְנוּ אֶחָד מִן הַמֵּתוֹת שֶׁפָּרַח לְבֵין הַקְּרֵבוֹת, יָמוּתוּ כֻּלָּן:

משנה ה

חַטָּאת מִכָּאן. פְּרִידָה הַמְפֹרֶשֶׁת לְחַטָּאת לְצַד אֶחָד, וּפְרִידָה הַמְפֹרֶשֶׁת לְעוֹלָה לַצַּד הַשֵּׁנִי, וּשְׁתֵּי פְּרִידוֹת שֶׁל קֶן סְתוּמָה בָּאֶמְצַע:

פָּרַח מִן הָאֶמְצַע. פְּרִידָה אַחַת לְיָמִין וּפְרִידָה אַחַת לִשְׂמֹאל:

לֹא הִפְסִיד כְּלוּם. דְּאוֹתוֹ שֶׁמִּעֵרֶב עִם הַחַטָּאת יַעֲשֶׂה חַטָּאת, וְאוֹתוֹ שֶׁעִם הָעוֹלָה יַעֲשֶׂה עוֹלָה, אֲבָל לֹא חַטָּאת, דְּשֶׁמָּא יַעֲשׂוּהוּ מִן הָעוֹלָה הַמְפֹרֶשֶׁת:

חָזַר לָאֶמְצַע. חָזְרוּ מִן הַצְּדָדִים אֶחָד מִכָּאן וְאֶחָד מִכָּאן וְנִתְעָרְבוּ יַחַד, אֵלּוּ יָמוּתוּ, דְּחַטָּאת וְעוֹלָה נִתְעָרְבוּ יַחַד. אֲבָל אוֹתָן שֶׁנִּשְׁאֲרוּ כָּל אֶחָד לְבַדּוֹ, קְרֵבִים כָּל אֶחָד כְּדִינוֹ:

חָזַר. מִן הָאֶמְצָעִיִּים לַצְּדָדִים, הֲרֵי חַטָּאוֹת וְעוֹלוֹת מְעֹרָבִים, וְיָמוּתוּ כֻּלָּן:

אֵין מְבִיאִים תּוֹרִים כְּנֶגֶד בְּנֵי יוֹנָה. אֶלָּא אוֹ שְׁנֵיהֶם תּוֹרִים אוֹ שְׁנֵיהֶן בְּנֵי יוֹנָה:

תִּכְפֹּל וְתָבִיא עוֹלָתָהּ בֶּן יוֹנָה. כְּדִין הַחַטָּאת. שֶׁהַחַטָּאת הִיא עִקָּר, בֵּין שֶׁהִפְרִישַׁתּוּ תְּחִלָּה בֵּין שֶׁהִפְרִישַׁתּוּ בַּסּוֹף:

הוֹלְכִין אַחַר הָרִאשׁוֹן. וְאֵינָהּ מְבִיאָה הַשֵּׁנִי אֶלָּא מִמִּין שֶׁהִפְרִישָׁה בָּרִאשׁוֹן, בֵּין שֶׁהָיְתָה הָרִאשׁוֹן חַטָּאת בֵּין שֶׁהָיְתָה עוֹלָה. וַהֲלָכָה כְּתַנָּא קַמָּא:

לֹא יָבִיאוּ הַיּוֹרְשִׁים חַטָּאתָהּ. דְּהַוְיָא חַטָּאת שֶׁמֵּתוּ בְּעָלֶיהָ. וְאִי לֹא מֵהַאי טַעֲמָא, מְבִיאִים חַטָּאת אַף עַל פִּי שֶׁקְּרֵבָה עוֹלָה תְּחִלָּה. וְאַף עַל גַּב דִּבְכָל מָקוֹם חַטָּאת קוֹדֶמֶת לְעוֹלָה, הַיְנוּ דַּוְקָא לְמִצְוָה אֲבָל לֹא לְעַכֵּב:

פרק ג

משנה א

בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּכֹהֵן נִמְלָךְ. אַפְּרָקָא קַמָּא קָאֵי. וְהָכִי קָאָמְרִינַן, בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים דְּחַטָּאת שֶׁנִּתְעָרְבָה בְּעוֹלָה שֶׁכֻּלָּם יָמוּתוּ, וְכֵן אַחַת לָזוֹ וּשְׁתַּיִם לָזוֹ וְשָׁלֹשׁ לָזוֹ דְּהַמַּעַט

כָּשֵׁר, הָנֵי מִלֵּי בְּכֹהֵן שֶׁבָּא לְהִמָּלֵךְ וְלִשְׁאוֹל אֵיךְ מִשְׁפָּטָן. אֲבָל בְּכֹהֵן שֶׁאֵינוֹ נִמְלָךְ וְעָשָׂה לְדַעַת עַצְמוֹ קֵן שָׁלֵם לְמַעְלָה לְאִשָּׁה אַחַת, עוֹלָה כְּשֵׁרָה וְחַטָּאת פְּסוּלָה. וְאִם עָשָׂה קֵן שָׁלֵם לְמַטָּה, חַטָּאת כְּשֵׁרָה וְעוֹלָה פְּסוּלָה. הִלְכָךְ, אֶחָד לָזוֹ וְאֶחָד לָזוֹ שְׁנַיִם לָזוֹ כו' וְעָשָׂה כֻּלָּן לְמַעְלָה, מֻחֲצָה כָּשֵׁר דְּהַיְנוּ עוֹלוֹת, וּמֻחֲצָה פָּסוּל הַיְנוּ חַטָּאוֹת. וְאִם עָשָׂה כֻּלָּן לְמַטָּה, חַטָּאוֹת כְּשֵׁרוֹת וְעוֹלוֹת פְּסוּלוֹת. וְכָל פְּרָקָא קַמָּא מַיְירֵי לְכַתְּחִלָּה, וְהַאי פְּרָקָא מַיְירֵי בְּדִיעֲבַד. וּבְאֶחָד לָזוֹ וּשְׁנַיִם לָזוֹ דַּאֲמַרַן לְעֵיל בְּנִמְלָךְ הַמַּעַט כְּשֵׁר, הָכָא בְּלֹא נִמְלַךְ הַמְרֻבֶּה כָּשֵׁר, כֵּיוָן שֶׁעָשָׂה חֻצְיָן לְמַעְלָה וְחֻצְיָן לְמַטָּה. כֵּיצַד, הֲרֵי שֶׁמַּאֶחַד לָזוֹ עָשָׂה אוֹתוֹ קֵן שֶׁל אִשָּׁה לְמַעְלָה וּמִשְּׁנֵי קִנִּין שֶׁל אִשָּׁה אַחֶרֶת עָשָׂה פְּרִידָה אַחַת מֵהֶן לְמַעְלָה כְּדֵי שֶׁיִּהְיוּ חֻצְיָן לְמַעְלָה, וְנִשְׁאֲרוּ שָׁלֹשׁ פְּרִידוֹת לְמַטָּה, הֲרֵי כָּשֵׁר שְׁתֵּי עוֹלוֹת לְמַעְלָה וּשְׁתֵּי חַטָּאוֹת לְמַטָּה, הֲרֵי שְׁנֵי קִנִּין כְּשֵׁרִים וּשְׁלִישִׁי פָּסוּל, וְזֶהוּ הַמְרֻבֶּה כָּשֵׁר. וְכֵן שְׁנַיִם לָזוֹ וּשְׁלֹשָׁה לָזוֹ, מִן הַשְּׁנֵי קִנִּים יֵשׁ אַרְבַּע פְּרִידוֹת לְמַעְלָה, וְעוֹד לָקַח פְּרִידָה אַחַת מִן הַשְּׁלֹשָׁה קִנִּין, הֲרֵי חָמֵשׁ פְּרִידוֹת לְמַעְלָה וְחָמֵשׁ פְּרִידוֹת לְמַטָּה, מִן הֶחָמֵשׁ פְּרִידוֹת שֶׁל מַעְלָה יֵשׁ שָׁלֹשׁ עוֹלוֹת, וּשְׁלֹמַטָּה שָׁלֹשׁ חַטָּאוֹת, הֲרֵי שְׁלֹשָׁה קִנִּין כְּשֵׁרִים, וְזֶהוּ הַמְרֻבֶּה כָּשֵׁר, וּמֵיהוּ עֲשָׂרָה לָזוֹ וּמֵאָה לָזוֹ, אִי אֶפְשָׁר לְמִצֹּא בְּעִנְיָן זֶה, לְפִי שֶׁהֵן זוּגוֹת, וְצָרִיךְ לוֹמַר דְּהַמְרֻבֶּה כָּשֵׁר דְּתָנַן בְּמַתְנִיתִין אֵינוֹ חוֹזֵר אֶלָּא לְאֶחָד לָזוֹ וּשְׁנַיִם לָזוֹ כו' שֶׁאֵינָן זוּגוֹת, וְאִידֵי דְּתָנַן לְעֵיל בְּכֹהֵאי גַּוְנָא הַמַּעַט כָּשֵׁר, תָּנָא נַמִּי בְּכֹהֵאי גַּוְנָא הַמְרֻבֶּה כָּשֵׁר בְּאֵינוֹ נִמְלָךְ. וּמֵיהוּ אַף בַּעֲשָׂרָה לָזוֹ וּמֵאָה לָזוֹ הַמְרֻבֶּה כָּשֵׁר, שֶׁאֵין פָּסוּל מֻהֶן אֶלָּא עֲשָׂרָה קִנִּים, דְּשָׁמְא כָּל הַקִּנִּים שֶׁל אִשָּׁה אַחַת לְמַעְלָה וְנִפְסְלוּ הַחַטָּאוֹת, אוֹ כֻּלָּן לְמַטָּה וְנִפְסְלוּ הָעוֹלוֹת, וְעַל כָּרְחָךְ עֲשָׂרָה קִנִּים שְׁלֵמִים פְּסוּלִים:

אֶת שֶׁלְּמַעְלָה מֻחֲצָה כָּשֵׁר וּמֻחֲצָה פָּסוּל. כֵּיוָן שֶׁעָשָׂה קֵן שָׁלֵם לְמַעְלָה. וְהוֹאִיל שֶׁקִּנִּים הָאֵלּוּ לִשְׁתֵּי נָשִׁים, יָבִיאוּ קֵן אֶחָד בְּשֻׁתָּפוּת וְיַתְנוּ בֵּינֵיהֶן, אִם מִשֶּׁל רִאשׁוֹן עוֹלָה לְלֵאָה, תְּהֵא בָאַחֲרוֹן חַטָּאת לְלֵאָה, אוֹ אִפְכָּא. וְדָוְקָא עָשָׂה קֵן שָׁלֵם לְמַעְלָה, אֲבָל אִם חִלֵּק הַקִּנִּים פְּרִידָה אַחַת לְמַעְלָה וּפְרִידָה אַחַת לְמַטָּה, הַכֹּל כָּשֵׁר, שֶׁאֲנִי אוֹמֵר עוֹלָה לְמַעְלָה וְחַטָּאת לְמַטָּה, שֶׁהַקִּנִּים מִתְפָּרְשִׁים בַּעֲשִׂיַּת כֹּהֵן:

משנה ב

זֶה הַכְּלָל כָּל מָקוֹם שֶׁאַתָּה יָכוֹל לַחֲלֹק כו'. כְּלוֹמַר, שֶׁקֵּן אִשָּׁה אַחַת אֵינוֹ נֶחְלָק לִשְׁנַיִם אֶלָּא קֵן אִשָּׁה אַחַת לְמַעְלָה וְקֵן אִשָּׁה אַחֶרֶת לְמַטָּה, מֻחֲצָה כָּשֵׁר וּמֻחֲצָה פָּסוּל:

וְכָל מָקוֹם כו'. כְּגוֹן אֶחָד לָזוֹ וּשְׁנַיִם לָזוֹ, שֶׁיֵּשׁ מֵחֵלֶק שֶׁל אִשָּׁה אַחַת לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, הַמְרֻבֶּה כָּשֵׁר כִּדְפָרִישִׁית:

משנה ג

חַטָּאת לָזוֹ וְעוֹלָה לָזוֹ כו'. הָא נַמִּי קָאֵי אַדְּתָנֵי לְעֵיל בְּפֶרֶק קַמָּא, עוֹלָה שֶׁנִּתְעָרְבָה בְּחַטָּאת אוֹ אִפְכָא, כֻּלָּן יָמוּתוּ. וְהָנֵי מִלֵּי בְּנִמְלַךְ, אֲבָל בְּלֹא נִמְלַךְ עַל תַּעֲרֻבְתּוֹ וְעָשָׂה קֵן לְמַטָּה וְקֵן לְמַעְלָה, מֻחֶצָּה כָּשֵׁר וּמֻחֶצָּה פָּסוּל. וְאַף עַל גַּב דְּאִי אָתֵי לְאִמְלוֹכֵי אָמְרִינַן לֵיהּ לֹא תַקְרִיב, כִּדְתַנְיָא יָמוּתוּ כֻּלָּן, הַשְׁתָּא דְּלֹא נִמְלַךְ אָמְרִינַן שֶׁכָּל אֶחָד נַעֲשָׂה כְּהִלְכָתוֹ וְכָשֵׁר:

משנה ד

חַטָּאת וְעוֹלָה וּסְתוּמָה וּמְפֹרֶשֶׁת. שְׁתֵּי נָשִׁים שֶׁלָּקְחוּ שְׁלֹשָׁה קִנִּין, זוֹ צְרִיכָה עוֹלָה וְקֵן שָׁלֵם, דְּהַיְנוּ שְׁתֵּי עוֹלוֹת וְחַטָּאת אַחַת, וְזוֹ צְרִיכָה חַטָּאת וְקֵן שָׁלֵם, דְּהַיְנוּ שְׁתֵּי חַטָּאוֹת וְעוֹלָה אַחַת, וּפֵרְשׁוּ אֶחָד מִן הַקִּנִּין פְּרִידָה עוֹלָה לָזוֹ וּפְרִידָה חַטָּאת לָזוֹ, וְאֶחָד מִן הַקִּנִּין הִנִּיחוּ סְתוּמָה שֶׁלֹּא פֵּרְשׁוּ אֵיזוֹ עוֹלָה וְאֵיזוֹ חַטָּאת, וְהַשְּׁלִישִׁי פֵּרְשׁוּ אֵיזוֹ עוֹלָה וְאֵיזוֹ חַטָּאת, אֲבָל בְּעָלִים לֹא נִתְפָּרְשׁוּ, הֲרֵי חַטָּאת לָזוֹ וְעוֹלָה לָזוֹ וְקֵן סְתוּמָה וְקֵן מְפֹרֶשֶׁת, וְצָרִיךְ לְהַקְרִיב שְׁנֵי הַקִּנִּין הַלָּלוּ סְתָם עַל שְׁתֵּיהֶן, הָעוֹלוֹת לְמַעְלָה וְחַטָּאוֹת לְמַטָּה, וְעוֹלָה לָזוֹ וְחַטָּאת לָזוֹ צָרִיךְ לְהַקְרִיב לְשֵׁם בְּעָלִים. וְאִם נִתְנָם הַכֹּהֵן חֻצָּיִן לְמַטָּה וְחֻצָּיִן לְמַעְלָה, אֵין כְּשֵׁרָה אֶלָּא סְתוּמָה, דְּהֵי מְנַיְהוּ דַּעֲבַד עוֹלָה וְהֵי מְנַיְהוּ דַּעֲבַד חַטָּאת, כָּשֵׁר, כֵּיוָן שֶׁכָּל קֵן וְקֵן הָיָה בִּפְנֵי עַצְמוֹ:

מִתְחַלֶּקֶת בֵּינֵיהֶם. הוֹאִיל וּבְעֵרוּב לְקֻחוּם, הָאַחַת יָצְאָה יְדֵי חַטָּאת וְהָאַחַת יָצְאָה יְדֵי עוֹלָה:

משנה ה

חַטָּאת שֶׁנִּתְעָרְבָה בְּחוֹבָה. כְּלוֹמַר הָא דְּתָנִינַן לְעֵיל בְּפֶרֶק קַמָּא חַטָּאת שֶׁנִּתְעָרְבָה בְּחוֹבָה אֵין כָּשֵׁר אֶלָּא מִנְיַן חַטָּאוֹת שֶׁבַּחוֹבָה, פְּעָמִים שֶׁעוֹלֶה אוֹתוֹ מִנְיַן לְמֻחֶצָּה כָּשֵׁר וּמֻחֶצָּה פָּסוּל, וּפְעָמִים שֶׁעוֹלֶה לְפָחוֹת מִמֻּחֶצָּה, וּמְפָרֵשׁ וְאָזֵיל כֵּיצַד:

חוֹבָה שְׁנַיִם בְּחַטָּאת מֻחֶצָּה כָּשֵׁר וּמֻחֶצָּה פָּסוּל. פֵּרוּשׁ, שְׁנֵי קִנִּין חוֹבָה שֶׁיֵּשׁ בָּהֶן כִּפְלַיִם בַּחַטָּאת, כְּגוֹן שֶׁהִקְרִיב מֵהֶן עוֹלָה אַחַת וְנִשְׁתַּיְּרוּ שְׁתֵּי חַטָּאוֹת וְעוֹלָה אֶחָת:

מֻחֶצָּה כָּשֵׁר וּמֻחֶצָּה פָּסוּל. שֶׁעוֹלָה אַחַת הַנִּשְׁאֶרֶת אֵינוֹ יָכוֹל לְהַקְרִיב שֶׁמָּא זֶהוּ שֶׁנִּקְבַּע לְחַטָּאת, וְחַטָּאת הַמְעֹרֶבֶת אֵינוֹ יָכוֹל לְהַקְרִיב שֶׁמָּא הִיא הָעוֹלָה הַנִּשְׁאֶרֶת, הִלְכָּךְ אֵינוֹ מַקְרִיב אֶלָּא שְׁתֵּי הַחַטָּאוֹת, וְהַחַטָּאת הַמְעֹרֶבֶת וְהָעוֹלָה הַנִּשְׁאֶרֶת פְּסוּלִין, וְהַיְנוּ מֻחֶצָּה כָּשֵׁר וּמֻחֶצָּה פָּסוּל:

חַטָּאת שְׁנַיִם בְּחוֹבָה מִנְיַן שֶׁבַּחוֹבָה כָּשֵׁר. פֵּרוּשׁ, כְּגוֹן שֶׁקָּרְבָה חַטָּאת אַחַת מִן הַשְּׁנֵי קִנִּין וְנִשְׁתַּיְּרוּ שְׁתֵּי עוֹלוֹת וְחַטָּאת אֶחָת, הֲרֵי הֵן אַרְבַּע פְּרִידוֹת עִם חַטָּאת שֶׁנִּתְעָרְבָה בֵּינֵיהֶן, וַהֲרֵי אֵינוֹ יָכוֹל לְהַקְרִיב שְׁתֵּי הָעוֹלוֹת שֶׁמָּא יִקַּח חַטָּאת הַמְעֹרֶבֶת, וְגַם שְׁתֵּי חַטָּאוֹת לֹא

יַקְרִיב שֶׁמָּא יִקַּח אוֹתוֹ שֶׁנִּקְבַּע לְעוֹלָה, הִלְכָּךְ אֵינוֹ מַקְרִיב אֶלָּא חַטָּאת אַחַת, הֲרֵי עוֹלָה אוֹתוֹ מִנְיַן הַפָּחוֹת שֶׁבַּחוֹבָה לְפָחוֹת מִמֶּחֱצָה כָּשֵׁר. וּכְהַאי גַּוְנָא מְפָרְשִׁינַן נַמִּי וְכֵן עוֹלָה שֶׁנִּתְעָרְבָה בְּחוֹבָה:

משנה ו

הֲרֵי עָלַי קֵן לִכְשֶׁאֵלֵד זָכָר. בְּיוֹלֶדֶת עֲנִיָּה עִסְקִינַן. דְּאִלּוּ עֲשִׁירָה מְבִיאָה כֶּבֶשׂ לְחוֹבָתָהּ: **וְהַכֹּהֵן צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת שָׁלֹשׁ לְמַעְלָה**. שֶׁקֵּן נְדָבָה שְׁתֵּיהֶן עוֹלוֹת וְקֵן שֶׁל חוֹבָה עוֹלָה לְמַעְלָה וְחַטָּאת לְמַטָּה, וְהוּא לֹא עָשָׂה כֵּן, אֶלָּא שְׁתַּיִם לְמַעְלָה וּשְׁתַּיִם לְמַטָּה, וְלֹא נִמְלַךְ בָּהּ לְדַעַת עַל מָה הֻבִיאָתְן, וְנִפְסְלָה פְּרִידָה אַחַת, הִלְכָּךְ צְרִיכָה שֶׁתָּבִיא פְּרִידָה אַחֶרֶת וְתַקְרִיבֶנָּה לְמַעְלָה:

מִמִּין אֶחָד. כְּלוֹמַר, בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים, כְּשֶׁהָיוּ מִמִּין אֶחָד. אֲבָל הָיוּ הַשְּׁנֵי קִנִּין שֶׁהֻבִיאָה מִשְּׁנֵי מִינִים, דְּהַיְנוּ קֵן אֶחָד תּוֹרִים וְקֵן אֶחָד בְּנֵי יוֹנָה, צְרִיכָה לְהָבִיא פְּרִידָה אַחַת תּוֹר וּפְרִידָה אַחַת מִבְּנֵי יוֹנָה, כְּדֵי לְהַשְׁלִים הַפְּרִידָה שֶׁנִּפְסְלָה, דְּלֹא יָדְעִינַן אִם מִן הַתּוֹרִים אִם מִן בְּנֵי יוֹנָה הָיְתָה, וּתְנַן לְעֵיל אֵין מְבִיאִים תּוֹרִים כְּנֶגֶד בְּנֵי יוֹנָה כוּ':

פְּרִישָׁה נִדָּרָה. כְּשֶׁהֻבִיאָה שְׁנֵי קִנִּין לַכֹּהֵן פְּרִישָׁה וְאָמְרָה אֵלּוּ לִנְדָרִי וְאֵלּוּ לְחוֹבָתִי:

מִמִּין אֶחָד. כְּלוֹמַר אִם שְׁנֵי קִנִּין הַלָּלוּ הָיוּ מִמִּין אֶחָד דְּהַיְנוּ שְׁנֵיהֶן תּוֹרִים אוֹ שְׁנֵיהֶן בְּנֵי יוֹנָה, וְהִקְרִיב מֵהֶן הַכֹּהֵן שְׁתַּיִם לְמַעְלָה וּשְׁתַּיִם לְמַטָּה, אֵין כָּשֵׁר אֶלָּא פְּרִידָה אַחַת מִכָּל הָאַרְבַּע שֶׁהִקְרִיב, וְהִיא הָעוֹלָה שֶׁבַּחוֹבָה, מִידֵי דַּהֲוֵי כְּעוֹלָה שֶׁנִּתְעָרְבָה בְּחוֹבָה דַּאֲמַרַן לְעֵיל אֵין כָּשֵׁר אֶלָּא מִנְיַן עוֹלוֹת שֶׁבַּחוֹבָה, וּצְרִיכָה לְהָבִיא עוֹד שָׁלֹשׁ פְּרִידוֹת, וּמַקְרִיב מֵהֶן אַחַת לְמַטָּה וְהִיא הַחַטָּאת שֶׁבַּחוֹבָה, וּשְׁתַּיִם לְמַעְלָה וְהוּא הַנֶּדֶר:

מִשְּׁנֵי מִינִים תָּבִיא אַרְבַּע. אִם הֵבִיאָה שְׁנֵי קִנִּין מִשְּׁנֵי מִינִים וּפְרִישָׁה נִדָּרָה וְלֹא יָדַע הַכֹּהֵן אֵיזֶה שְׁתַּיִם מֵהֶן עָשָׂה לְמַעְלָה וְאֵיזֶה עָשָׂה לְמַטָּה, צְרִיכָה לְהָבִיא אַרְבַּע פְּרִידוֹת, דְּשֶׁמָּא הַשְּׁתֵּי תּוֹרִים שֶׁהֵבִיאָה לְנִדְרָהּ וְהֵן עוֹלוֹת נַעֲשׂוּ לְמַטָּה וְנִשְׁאַר עָלֶיהָ הַנֶּדֶר כֻּלּוֹ, וּשְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה שֶׁהֵן חוֹבָה נַעֲשׂוּ לְמַעְלָה וְנִשְׁאַר עָלֶיהָ בֶּן יוֹנָה אֶחָד לְחַטָּאת מֵחוֹבָתָהּ, אוֹ שֶׁמָּא שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה שֶׁל חוֹבָה נַעֲשׂוּ לְמַטָּה וְנִשְׁאַר עָלֶיהָ בֶּן יוֹנָה שֶׁל עוֹלָה מֵחוֹבָתָהּ:

קָבְעָה נִדָּרָה. כְּגוֹן שֶׁאָמְרָה בִּשְׁעַת נִדָּרָהּ הֲרֵי עָלַי קֵן מִמִּין פְּלוֹנִי. וּפְרִישָׁה נִדָּרָה דְּלִעֵיל, לֹא פְּרִישָׁה כְּלוּם בִּשְׁעַת הַנֶּדֶר, אֶלָּא לְאַחַר שֶׁנִּדְּרָה סְתָם הֲרֵי עָלַי קֵן הֵבִיאָה מֵאֵיזֶה מִין שֶׁרָצְתָה וְאָמְרָה אֵלּוּ לִנְדָרִי:

צְרִיכָה לְהָבִיא עוֹד חָמֵשׁ פְּרִידוֹת. הָכָא מַיְרֵי כְּגוֹן שֶׁלְּאַחַר שֶׁקָּבְעָה נִדָּרָהּ וְהֵבִיאָה נִדָּרָהּ עִם חוֹבָתָהּ אֶל הַכֹּהֵן עָשָׂה הַכֹּהֵן שְׁתַּיִם לְמַעְלָה וּשְׁתַּיִם לְמַטָּה וְלֹא יָדַע אִם נִדָּרָהּ עָשָׂה לְמַעְלָה וְחוֹבָתָהּ לְמַטָּה אִם לְהֶפֶךְ, וְהִיא גַּם הִיא שָׁכְחָה אֵיזֶה מִין קָבְעָה לְנִדָּרָהּ אִם

תּוֹרִים אִם בְּנֵי יוֹנָה, צְרִיכָה לְהָבִיא עוֹד חֲמֵשׁ פְּרִידוֹת, דְּשֶׁמָּא הַנֶּדֶר נַעֲשָׂה לְמַטָּה וְהַחוֹבָה לְמַעְלָה וְאֵין כָּשֵׁר אֶלָּא עוֹלָה שֶׁבַּחוֹבָה בִּלְבַד וְנִשְׁאַר עָלֶיהָ חַטָּאת שֶׁל חוֹבָה וּשְׁתֵּי עוֹלוֹת שֶׁל הַנֶּדֶר, וּמִפְּנֵי שֶׁשָּׁכְחָה בְּאֵיזֶה מִין קָבְעָה נִדְרָהּ צְרִיכָה לְהָבִיא שְׁתֵּי תּוֹרִים וּשְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה וְלַעֲשׂוֹת אַרְבָּעְתָּן לְמַעְלָה כְּדֵי לָצֵאת יְדֵי נִדְרָהּ, וּצְרִיכָה לְהָבִיא נַמִּי בֶּן יוֹנָה אוֹ תּוֹר לְחַטָּאת לְהַשְׁלִים חוֹבָתָהּ, הֲרֵי חֲמֵשׁ פְּרִידוֹת. וְהָנֵי מִלֵּי כְּשֶׁהֵבִיאָה מִתְּחִלָּה נִדְרָהּ וְחוֹבָתָהּ הַכֹּל מִמִּין אֶחָד, אֲבָל אִם יָדְעָה שֶׁמִּתְּחִלָּה הֵבִיאָה נִדְרָהּ וְחוֹבָתָהּ מִשְּׁנֵי מִינִים וְשָׁכְחָה מַאֵיזֶה מִין קָבְעָה נִדְרָהּ, צְרִיכָה לְהָבִיא שֵׁשׁ פְּרִידוֹת, אַרְבַּע לְהַשְׁלִים נִדְרָהּ דְּהַיְנוּ שְׁתֵּי תּוֹרִים וּשְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה כְּדַאֲמַרַן לְעֵיל, כֵּיוָן שֶׁאֵינָהּ יוֹדַעַת בְּאֵיזֶה מִין קָבְעָה לְנִדְרָהּ וּצְרִיכָה לָצֵאת יְדֵי שְׁנֵיהֶם, וּשְׁתֵּי תּוֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה לַעֲשׂוֹת אֶחָד חַטָּאת וְאֶחָד עוֹלָה לְהַשְׁלִים חוֹבָתָהּ. וְהָכָא לֹא אָמְרִינַן דְּדֵי לָהּ בְּבֶן יוֹנָה אוֹ תּוֹר לְחַטָּאת בִּלְבַד וְתַעֲלֶה לָהּ הָעוֹלָה שֶׁהִקְרִיבָה תְּחִלָּה לְשֵׁם חוֹבָה כְּדַאֲמַרַן לְעֵיל, דְּבִשְׁלָמָא כְּשֶׁהֵבִיאָה מִמִּין אֶחָד אֵינָהּ צְרִיכָה לְהָבִיא לְעוֹלַת חוֹבָתָהּ, מִמַּה נַפְשָׁךְ, אִם אוֹתָן תּוֹרִין שֶׁקָּבְעָה לְנִדְרָהּ נַעֲשָׂה לְמַטָּה שְׁתֵּיהֶן, אִם כֵּן חוֹבָתָהּ לְמַעְלָה כֻּלָּהּ וְיָצְאָה יְדֵי חוֹבָתָהּ מֵעוֹלָה, וְאִם חוֹבָתָהּ נַעֲשֵׂית עוֹלָה לְמַטָּה וְחַטָּאת לְמַעְלָה, אִם כֵּן נִדְרָהּ נַמִּי נַעֲשֵׂית אַחַת לְמַעְלָה וְאַחַת לְמַטָּה וְיָצְאָה יְדֵי נִדְרָהּ מִתּוֹךְ אֶחָד, וּשְׁתֵּי תּוֹרִים שֶׁהֵבִיאָה עַכְשָׁיו בָּאַחַת יָצְאָה יְדֵי נִדְרָהּ וּבָאַחַת יְדֵי עוֹלַת חוֹבָתָהּ. וְאִם חוֹבָתָהּ נַעֲשֵׂית כֻּלָּהּ לְמַטָּה וְהַחַטָּאת כְּשֵׁרָה וְהָעוֹלָה פְּסוּלָה, הַשְּׁתֵּי תּוֹרִים שֶׁהֵבִיאָה עַכְשָׁיו בְּאַחַת הִשְׁלִימָה חוֹבָתָהּ וְהָאַחַת הִיא נִדְבָה, וְחַטָּאת שֶׁמְּבִיאָה עַכְשָׁיו תָּבִיא עַל הַסָּפֵק וְלֹא תֹּאכַל. וְאִם הָיוּ הָרִאשׁוֹנִים יוֹנִים תָּבִיא עַכְשָׁיו חַטָּאתָהּ בֶּן יוֹנָה, וְעוֹלָה אֵינָהּ צְרִיכָה מִמַּה נַפְשָׁךְ כְּמוֹ שֶׁאָמַרְנוּ בַּתּוֹרִים. אֲבָל כְּשֶׁהֵבִיאָה שְׁנֵי מִינִים וְשָׁכְחָה אֵיזֶה מִין קָבְעָה לְנִדְרָהּ וְאֵיזֶה מִין קָבְעָה לְחוֹבָתָהּ וְגַם שָׁכְחָה מַה פֵּרְשָׁה, וְעָשָׂה הַכֹּהֵן כָּל מִין וּמִין אֶחָד לְמַעְלָה וְאֶחָד לְמַטָּה שֶׁהָיָה סָבוּר שֶׁשְּׁנֵיהֶן חוֹבוֹת סְתוּמוֹת, תָּבִיא אַרְבַּע לְנִדְרָהּ, שְׁתֵּי תּוֹרִין וּשְׁנֵי יוֹנִים, לְפִי שֶׁאֵינָהּ יוֹדַעַת אֵיזֶה מִין קָבְעָה לְנִדְרָהּ, וְגַם שְׁנֵי מִינִין [צְרִיכָה לְחַטָּאת לְזָוְגָהּ לְעוֹלַת חוֹבָתָהּ], לְפִי שֶׁאֵינָהּ יוֹדַעַת מֵאֵיזֶה מִין הָיְתָה, וְאֵנָן תּוֹר כְּנֶגֶד תּוֹר וְיוֹנָה כְּנֶגֶד יוֹנָה בָּעֵינַן:

נָתְנָתָם לַכֹּהֵן וְאֵין יָדוּעַ כו'. כְּגוֹן שֶׁקָּבְעָה נִדְרָהּ וְקָבְעָה חוֹבָתָהּ וְהֵבִיאָה לַכֹּהֵן קֵן לְנִדְרָהּ וְקֵן לְחוֹבָתָהּ וְאֵינָהּ יוֹדַעַת מֵאֵיזֶה מִין קָבְעָה נִדְרָהּ וּמֵאֵיזֶה מִין קָבְעָה חוֹבָתָהּ, אוֹ אִם נָתְנָה לַכֹּהֵן שְׁנֵי מִינִין אוֹ מִין אֶחָד וְהַכֹּהֵן אֵינוֹ יוֹדֵעַ אִם עָשָׂה הַכֹּל לְמַעְלָה אוֹ הַכֹּל לְמַטָּה אוֹ מֻחֲצָה לְמַעְלָה וּמֻחֲצָה לְמַטָּה, הֲרֵי זוֹ מְבִיאָה אַרְבַּע פְּרִידוֹת לְנִדְרָהּ, שְׁתֵּי תּוֹרִין וּשְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה, וּמְבִיאָה גַּם כֵּן שְׁתַּיִם לְחוֹבָתָהּ אַחַת חַטָּאת וְאַחַת עוֹלָה מֵאֵיזֶה מִשְּׁנֵי מִינִים שֶׁתִּרְצֶה, וּמְבִיאָה חַטָּאת:

אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ זֶהוּ שֶׁאָמְרוּ כוּ'. כְּשֵׁם שֶׁהַכֶּבֶשׂ חַי אֵין יוֹצֵא מִמֶּנּוּ אֶלָּא קוֹל אֶחָד, וּכְשֶׁהוּא מֵת שֶׁהָיָה רָאוּי שֶׁיִּפָּסֵק קוֹלוֹ יוֹצְאִים מִמֶּנּוּ שִׁבְעָה קוֹלוֹת כְּדִמְפָרֵשׁ וְאָזֵיל, הָכָא נַמִּי כְּשֶׁנִּדְרָה תְּחִלָּה קֹדֶם שֶׁהֵבִיאָה כְּלוּם לֹא הָיְתָה צְרִיכָה אֶלָּא קֵן לִנְדָרָהּ וְקֵן לְחוֹבָתָהּ, וּלְאַחַר שֶׁקִּבְּעָה נִדְרָהּ וְהֵבִיאָה נִדְרָהּ וְחוֹבָתָהּ, לְפִי שֶׁאֵינָהּ יוֹדַעַת מַה קִּבְּעָה וְאֵין יוֹדֵעַ הַכֹּהֵן מַה הִקְרִיב, צְרִיכָה לְהָבִיא אַרְבַּע פְּרִידוֹת לִנְדָרָהּ וְאַרְבַּע לְחוֹבָתָהּ כְּדַאָמַרַן:

קַרְנָיו לַחֲצוֹצְרוֹת. לְשׁוֹפָרוֹת. דְּקָרִינַן לְשִׁפּוּרָא חֲצוֹצַרְתָּא:

אַף צַמְרוֹ. לַעֲשׂוֹת מִמֶּנּוּ תְּכֵלֶת. עוֹשִׂים מִצַּמְרוֹ מְעִיל שֶׁכֻּלּוֹ תְּכֵלֶת וְעַל שׁוּלָיו פַּעֲמוֹנִים שֶׁמַּשְׁמִיעִים קוֹל. וְתַנָּא קַמָּא תְּכֵלֶת לֹא קָא חָשִׁיב, לְפִי שֶׁאֵין הַתְּכֵלֶת מַשְׁמִיעַ קוֹל אֶלָּא הַפַּעֲמוֹנִים שֶׁעַל שׁוּלָיו סָבִיב:

רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן עֲקַשְׁיָא אוֹמֵר. אַף כָּל זֶה דּוֹמֶה לְהַהִוא מִלְּתָא, דִּכְשֵׁם שֶׁכְּשֶׁהוּא מֵת קוֹלוֹ שִׁבְעָה, כָּךְ זִקְנֵי תוֹרָה כָּל זְמַן שֶׁמַּזְקִינִים וּבָאִים לִידֵי תַּשּׁוּת כֹּחַ, הֵן מוֹסִיפִין חָכְמָה:

שֶׁנֶּאֱמַר מֵסִיר שְׂפָה לְנֶאֱמָנִים. וּבְעַמֵּי הָאָרֶץ מִשְׁתַּעֵי קְרָא, דְּלֵעֵיל מִנֵּיהּ כְּתִיב מֵסִיר לֵב רָאשֵׁי עַם הָאָרֶץ:

בִּישִׁישִׁים חָכְמָה. הַיְנוּ תַּלְמִידֵי חֲכָמִים. דְּאִלּוּ עַמֵּי הָאָרֶץ, חָכְמַת מָה לָהֶם: